

А какво нѣшто привлича игла-та камъ пръчица-та, какво нѣшто я оттикова и какво нѣшто я прави да гледа съ единий край на сѣверъ, а съ другий на югъ; това никой не знае. Нъ ако и да не знаемъ *причина-та* на това явление, все пакъ можемъ доста много да се ползуваме отъ него. Да речемъ, че сме видѣли, какво връхъ-тъ на игла-та гледа все на сѣверъ, а уши-тъ на югъ, и, ако вземемъ една такъва игла съ себе си, па идемъ въ нѣкоя голѣма тъмна гора, която се намира отъ кжшта-та ни на сѣверъ; и че, най-послѣ, сме забикаляли въ тая гора много врѣме, и сме загубили пхтъ-тъ, та не знаемъ на кждѣ да вървимъ, за да излѣземъ отъ гора-та. Ми знаемъ, че кжшта-та ни се намира на югъ, нъ не знаемъ кждѣ е югъ и кждѣ е сѣверъ; това нѣшто можемъ да познаемъ по слънце-то, нъ врѣме-то е облачно, та слънце нѣма и много врѣме оште можемъ да се скитаемъ по гора-та. Нъ дохожда ни на умъ, че имаме съ себе си спасителна игла, която и безъ слънце знае кждѣ е сѣверъ и кждѣ е югъ; забождаме я на една малка гжбена запушалка и я пуштаме въ нѣкое вирче; връхъ-тъ на игла-та отеднажъ ште се въртне на сѣверъ, а уши-тъ на югъ.

Нъ какво нѣшто е тая чудна пръчица? стоманева пръчица, която е добила тая сила отъ другъ прѣдмѣтъ и я придалъ на игла-та. На-да ли знаете, какво нѣшто е магнитенъ камень; той е единъ желѣзенъ минералъ, който има магнитни свойства. Магнитний камень има свойство нѣ само да привлича и да отласкова желѣзни нѣшта, нъ може и да го прѣдава на стоманеви и на желѣзни пръчици, съ тая само разлика, че въ желѣзо-то магнитни-тъ